

הביאנלה לארכיטקטורה בונציה חוקרת סוגיות
המעסיקות מגה-ערים בעולם, ומצליחה לגעת בנקודת
המפגש שבין שכול לתכנון אדריכלי

מאת: אור רוזנבוים, איטליה

ניו עירוני

מראה הלוגנה של ונציה מהמרפסת שבגג הביתן הגרמני.

הביאנלה העשירית לארכיטקטורה שנפתחה בונציה בספטמבר עוסקת באחת
הסוגיות המרכזיות בעולם הארכיטקטורה: הקשר בין אדריכלות לחברה, והשפעתו על התופעה
הארכיטקטונית האינטנסיבית ביותר, העיר.

התערוכה המרכזית בארסנל, שנאצרה על ידי האדריכל ריצ'רד בורדט, הציגה 16 מגה-ערים בעולם -
ביניהן ניו יורק, שנחאי, לונדון, מומבי וסאו פאולו, וחשפה בפני המבקרים טפח מסוים מהחיים בהן. כל
עיר נבחרה מנקודת מבט סטטיסטית-השוואתית, בתחומים כגון צפיפות, זיהום אויר, פשיעה, שטחים
ירוקים ותוכניות פיתוח. לצד המידע הוצגו תמונות גדולות של מרכזי הערים, המתאפיינות בשונות
מגוונת: שכונות העוני של קרקס ובוגוטה לצד גורדי השחקים של ניו יורק ושנחאי; ערי אירופה
ההיסטוריות גנואה וברלין, המתמודדות עם הרצון לשמר לצד הצורך לחדש; ערי התעשייה מילנו וטורינו,
הננטשות על ידי תושבים רבים לטובת הפריפריה המרווחת יותר מסביבן.

9

8

11

10

- 8. הכניסה לביתן הגרמני.
- 9. התערוכה בביתן הגרמני.
- 10. "חורשת" נרות יזכור בחצר הביתן הישראלי.
- 11. התערוכה בביתן הישראלי.

מבט כולל על ארכיטקטורה עירונית הציג הביתן הגרמני, שבחן את יכולתן של ערים מודרניות להתמודד עם עברן, ובה בעת להשקיף קדימה אל העתיד. התערוכה הציגה 36 פרויקטים בגרמניה, המשלבים מבנים חדשים וחומרים מודרניים במבנים קיימים והיסטוריים. הפרויקטים מביאים אקלקטיות מעניינת לחזות הערים, ומעניקים פתרון קביל ומהיר יחסית לצרכי הדיור של תושביהן.

הביתן הישראלי הציג השנה מבט מעניין על הקשר ההכרחי בין ארכיטקטורה, תרבות וחברה. אוצרת התערוכה, האדריכלית טולה עמיר, בחרה לעסוק בארכיטקטורה של מבני הנצחה בישראל, נושא טעון רגשית המחדד את השונות של ישראל במרקם החברתי-פוליטי העולמי. התערוכה התייחסה לתפקידה של הארכיטקטורה במסכת הנצחה, ובחנה את יכולתו של מבנה להיות לא רק אכסניה למזיאונו, אלא להביע חלק מהתהליך הרגשי והאידיאולוגי שאמור הצופה לעבור במהלך הביקור. התערוכה הצליחה להציג את כוחה של האדריכלות בהטבעת אתוסים לאומיים-היסטוריים בדרכים עיצוביות, ולהעלות סוגיות מעניינות לגבי ההתגייסות הכוללת של החברה, גם בתחומים פחות צפויים, לטובת העברת מסרים שהם פוליטיים בעיקרם. ■